

LIIKU MIELI HYVÄKSI-SEMINAARI 27.8.2013

Täsmälääke-hanke
LIIKETTÄ - hankkeen osahanke Lahdessa
vuosina 2011- 2013

**Kehitetään ja toteutetaan terveysliikuntaryhmiä
Mielenterveyskuntoutujille ja
syrjäytymisvaarassa oleville nuorille**

LIKETTÄ!- Uusia toimintamalleja hyvinvointi- ja liikuntayrittäjyyteen sekä julkisen sektorin yhteistyöhön

Lahden kaupunki, SoTe
mielenterveyskuntoutujien ryhmämuotoinen elintapaohjaus
-liikuntalähetteen tehostaminen
-Työparimalli terveydenhoitaja-liikunnanohjaaja
-LiPa konsultoi & rahoittaa

Oiva/ Hollola
-yhteneväinen liikuntalähetemalli
Peruspalvelukeskus Oivan alueella
-yhteistyö kuntien liikuntatoimien kanssa
-raportoinnin kehittäminen, vaikuttavuuden seuranta
-linkittäminen kuntien hyvinvointipolitiikkaan ja päätöksentekoon
-seudullinen yhteistyö

LAKES
-Hankkeen hallinnoija
-Liikunta-apteekki-alustan koordinoiti
-yrittäjäverkostojen kokoaja
-Sertifiointijärjestelmän koordinoija
-Hyvien käytäntöjen benchmarkkaus

Cursor Oy
* hyvinvointialan yrittäjyys
* kumppanuusverkostot

Ukipolis Oy (Vakka-Suomi)
* hyvinvointialan yrittäjyys
* kumppanuusverkostot

Nastolan kunta/ Aava
- Liikuntalähetteen käyttöönotto
Peruspalvelukeskus Aavan kunnissa
-kumppanuusverkostot

HY Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia
- Terveysliikunnan viestintäkonseptin rakentaminen

LUT / LSI
-Living Lab –menetelmä tiedonkeruussa
- arviointi
- prosessien mallintaminen

Päijät-Hämeen liikunta ja urheilu
-LAKESin osahankkeessa
-Yhteistyöverkostojen rakentaminen
- terveysliikuntapalveluiden tuotteistaminen järjestökentällä
- terveysliikuntastrategian mukainen kuntayhteistyön kehittäminen

KEHITTÄJÄKUMPPANUUDET
PHSOTEY/Hyve-yksikkö

Suomen Urheiluopisto
-Liikuntapalveluiden tuottajien sertifiointi-prosessin mm. palveluseteli- ja laadunvarmistusnäkökulma
-liikunta-apteekki-alustan kehittäminen

Liikuntakeskus Pajulahti
-liikunta-apteekki-alustan kehittäminen
-liikuntapalveluiden keräämisessä ja kartoittamisessa

Heinolan kaupunki
- Hyvät käytännöt
- työryhmätyöskentely

Täsmälääke- hanke

- Toteutus yhteistyössä Lahden kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala (Hyvinvointipalvelut) ja liikuntatoimi
- Kohderyhmänä ovat syrjäytymisvaarassa olevat nuoret ja mielenterveyskuntoutajat
- Hankeaika: 10.10.2011- 30.6.2014 (Rahoitus EAKR 70%, Lahti 30%)

TAVOITE

- Saada uusi asiakasryhmä terveysliikunta- ja elintapaohjauksen palvelun piiriin
- Löytää kohderyhmälle heidän elämäntilanteeseensa sopivia liikuntamuotoja (tuemme työelämässä pysymistä, perheiden jaksamista, ehkäisemme syrjäytymistä, pienennämme sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia)
- Luoda työparimalli: terveydenhoitaja-liikunnanohjaaja

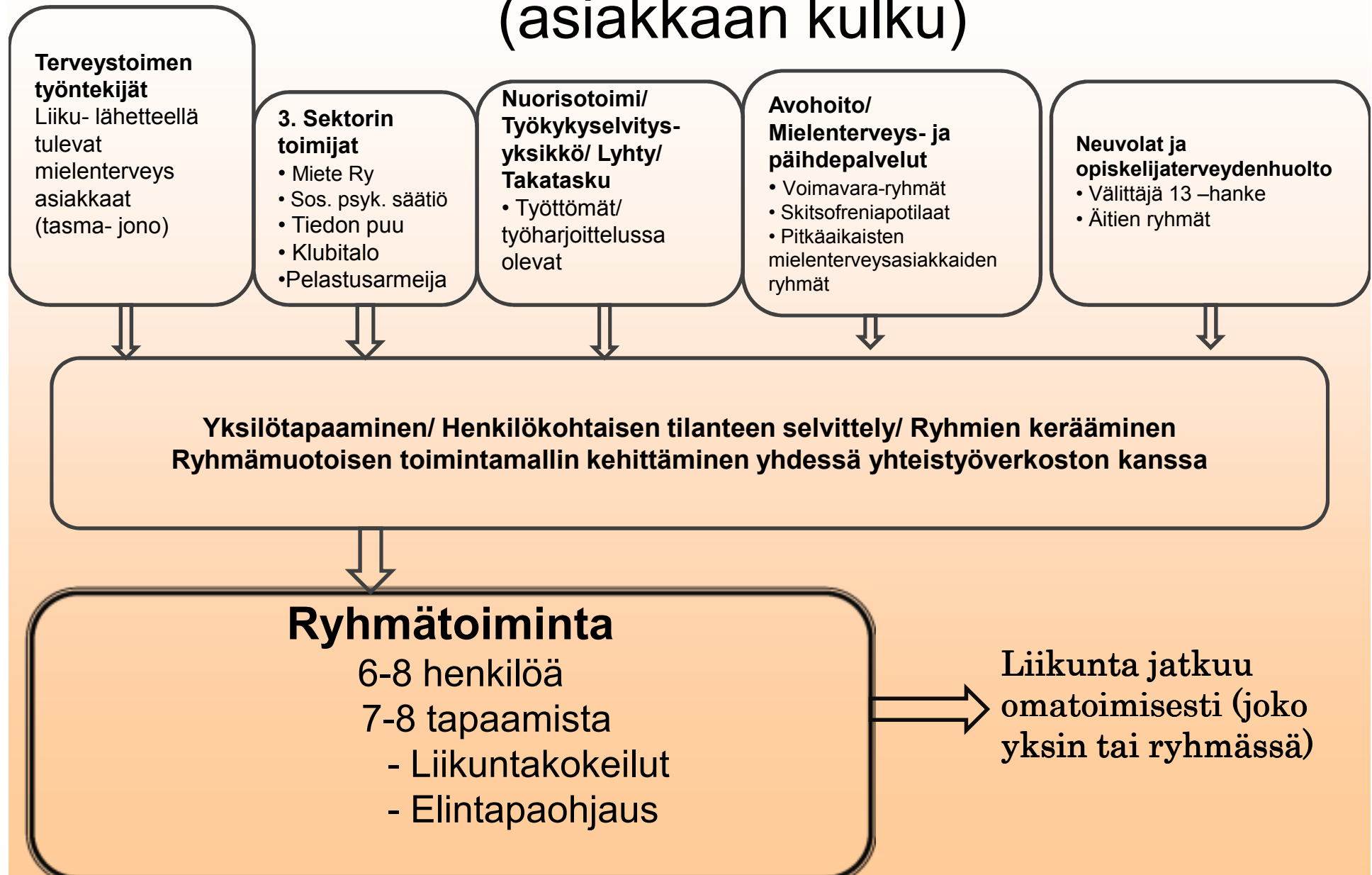

Ryhmätoiminta

- Ryhmässä 6-8 asiakasta, kesto n. 3kk
- Tapaamiset 1 x vko, 2h kerrallaan
- Liikuntaan motivointi, ravitseminen, uni ja arjen hallinta (keskustelut, ryhmätyöt, kotitehtävät)
- Jokaisella tapaamiskerralla liikuntaa (esim. kuntosali, sauvakävely, jumpat, kehonhuolto, pallopelit, vesiliikunta)

Prosessikaavio (asiakkaan kulku)

Tuloksia

- n. 400 asiakasta, 40 ryhmää
- 80-90 % oli pystynyt tekemään elämäntapamuutoksia ryhmän loppuessa

Asiakaspalautteet:

- Henkinen ja fyysinen elämänlaadun paraneminen
- Terveiden elämäntapojen merkityksen ymmärtäminen
- Uusien ystävyys-suhteiden luominen

Euroja...

- Syrjäytymisen hinta 1 100 000 e/ nuori hlö
- T2D: n hinta
  - 500 000 sairastaa. 15% terveydenhuollon menoista, 27 % johtuu liikkumattomuudesta (Diabetes prevention study)
- Liikkumattomuuden hinta 2.7 miljardia € /vuosi P-H:ssä 27 milj €
- “Liikunnan lisäämiseen tähtäävällä ohjauksella on mahdollista **vähentää diabetesriskiä** oleellisen paljon” (Diabetes prevention study)
- Masennuksen hoidossa liikunta on yhtä tehokasta, kuin psykoterapia (Rimer ym 2012)
- Vaikka fyysinen aktiivisuus ei estäisikään masennukseen sairastumista, se voi estää taudin pahenemista. (Rimer ym 2012)
- sairauksien paheneminen ja toimintakyvyn huononeminen tai menettäminen tulee näkymään sosiaali- ja terveydenhoitopalveluiden lisääntyvänä tarpeena ja siitä aiheutuvien kustannusten kasvuna.

Miten jatkuu?

- Ryhmät 2013-vuoden loppuun ja osa ryhmistä keväälle 2014
- Työkirja
- Jatkohanke, rahoitus? (THL, Opetus- ja kulttuuriministeriö)
  - Nuoret, lapsiperheet, mielenterv.kunt.
  - Ryhmäsisällön edelleen kehittäminen
  - Tutkimus ryhmien merkityksestä yksilölle ja organisaatiolle

Täsmälääke-hanke

- Mahdollistaa liikuntaneuvojan ja terveydenhoitajan palkkauksen ja ryhmämuotoisen terveysliikunnan toteuttamisen kohderyhmille
- Yhteistoimintamallien ja liikuntaneuvontakäytännön tehostaminen → liikunnan asema vakiintuu osana terveyden edistämistä
- Antaa mahdollisuuden moniammatilliseen kehittämistyöhön terveysliikunnan ja terveyden edistämisessä
- Lisätietoja: Sari Kristiansen, terveydenhoitaja, projektipäällikkö, **sari.kristiansen@lahti.fi**